דרשוני כרך ב — מדרשי עקדה

מדרשי עקדהבלהה קריצר אריכא

וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו (בראשית כב, ג)

אל תקרי 'נְעָרָיו' אלא 'נְעוּרָיו' – שניעורו באברהם שני קולות:קול אחד אומר 'הנני'!וקול אחר אומר 'ויצחק מה? האם אף הוא יאמר הנני? ושרה, אף היא תאמר כן?אם מבקש אתה לנסותני נסה, אך אל תשלח ידך אל הנער!'והקול הראשון חוזר ואומר 'הנני'.והקול השני אומר 'הנני לדורות. שילמדו ישראל ממעשיי. ואם זובח אני את הנער, יזבחו ישראל בכל הדורות את ילדיהם. יזבחו למולך, למרי, למלחמה, לעיקשות הדעת'.והקול הראשון חוזר ואומר 'הנני'.'וילכו שניהם יחדו' (בראשית כב, ח).

דבר אחר,אל תקרי 'וַיַּחֲבֹשׁ' אלא 'ויכבוש'. ואין 'חֲמֹרוֹ' אלא 'רחמיו', שהיה אברהם הולך וכובש דמעותיו אך אלה היו בוקעות מעיניו, ועולות עד ריבונו של עולם ואומרות לפניו, 'ראה עבדך אברהם, ראה שפלותו לפניך. ראה שאינו מבקש רחמים עליו ועל בנו כפי שעשה על סדום, מתוך אמונתו בך. אנא בטל גזרתך'.

ויבן שם אברהם את המזבח ויערך את העצים (שם, כב, ט)

ומלאכי מעלה התקבצו כתות כתות. אלה אומרים 'ישחט' ואלה אומרים 'לא ישחט'.אלה אומרים 'נסהו' ואלה אומרים 'רחמנו'.'ויעקד את יצחק בנו וישם אתו על המזבח ממעל לעצים' (שם) וקולות מלאכי מרום הולכים וגוברים, ודמעות אברהם שורפות, ושרפים וחיות הקודש ברעש גדול מתנשאים, ומלאכי השרת סופקים כנפיהם.ורק מלאך אחד מקטני המלאכים קם,ויפרוש מעם כיסא הכבודויקרא וַיֹּאמֶר, 'אַבְרָהָם אַבְרָהָם'!אמרו, על זאת נאמר, 'מקים דבר עבדו ועצת מלאכיו ישלים' (ישעיה מד, כו).ויש אומרים, על זאת נאמר, 'כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך' (תהלים צא, יא).

שהיה אברהם הולך וכובש דמעותיו – ראו בראשית רבה נו, י: 'כבשתי רחמיי לעשות רצונך'. ומלאכי מעלה התקבצו כתות כתות – ראו בראשית רבה נו, ח: 'וישלח אברהם את ידו... והיו המלאכים מתקבצין כתות כתות למעלן'. דמעות אברהם שורפות – ראו בראשית רבה נו, י: 'הוא שולח יד ליטול את הסכין ועיניו מורידות דמעות'.